

Juozas DALINKEVIČIUS

Gimė 1893 m. birželio 13 d. Pamūšio kaime, Ukmergės apskrityje. 1903–1911 m. mokėsi Gardino realinėje gimnazijoje. 1911 m. įstojo į Petrapilio universiteto fizikos ir matematikos astronomijos specialybę, 1912 m. – į Petrapilio kalnakasybos institutą. 1919 m. paskirtas etatiniu asistentu Markšneiderystės ir geodezijos katedroje. 1923–1924 m. minėtame Kalnakasybos institute skaitė paskaitas Geologinės žvalgybos fakulteto studentams. 1924 m. J. Dalinkevičius grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti Kauno Vytauto Didžiojo universitete. 1925 m. dirbo Geologijos katedroje vyresniuju laborantu. 1926 m. įstojo į Lietuvos universiteto Technikos fakulteto Chemijos technologijos skyrių, 1930 m. gavo technologo inžinieriaus diplomą ir skiriamas vyresniuju asistentu. 1933 m. Graco universitete apgynė filosofijos daktaro disertaciją geologijos ir mineralogijos srityje. 1935 m. apgynė habilitacinį darbą, jam suteiktas privatdocento mokslinis laipsnis. Tais pačiais metais pradėjo dirbti Kauno universiteto Mineralogijos ir geologijos katedroje. 1940 m. jo pastangomis buvo suorganizuotas pirmasis lietuvių ir latvių geologų suvažiavimas. 1941–1963 m. vadovavo Vilniaus universiteto Geologijos katedrai. 1941 m. paskirtas pirmuoju Lietuvos MA Geologijos instituto direktoriumi, kuriuo

buvo iki 1944 m. 1946 m. išrinktas Lietuvos TSR MA nariu korespondentu, 1949–1952 m. dirbo Geologijos ir geografijos instituto direktoriaus pavaduotoju moksliniam darbui, 1946–1955 m. vadovavo minėto instituto Stratigrafijos ir tektonikos sektoriui. Profesorius J. Dalinkevičius aktyviai dalyvavo moksliniame ir tiriamajame darbe. 1940 m. paskelbė darbą apie Vilniaus krašto geologiją, tyrinėjo kambro, ordoviko ir silūro uolienų išplitimą Lietuvoje, pateikė pirmą Lietuvos kvartero stratigrafinę schemą. 1947 m. parašė darbą apie mineralinių žaliavų reikšmę pramonės plėtotei, analizavo jų pasiskirstymą geologiniame pjūvyje, slūgsojimo sąlygas, tektoniką, išteklius, panaudojimą. J. Dalinkevičius yra Lietuvos detaliųjų geologinių žemėlapių sudarymo pradininkas. Pokario metais tyrinėjo Lietuvos ir gretimų kraštų devono stratigrafiją, Didžiojo devoninio lauko uolienų sudėtį, slūgsojimą, koreliaciją. Išanalizavo Lietuvos permio atodangų ir grėžinių pjūvius, apibūdino faunos liekanas, sudarė Baltijos sineklizės permio uolienų išplitimo žemėlapi. Šeštajame dešimtmetyje nagrinėjo Lietuvos ir viso Pietų Pabaltijo reljefą, geologinę sandarą, tektoninę ir paleogeografinę raidą. Daug pastangų skyrė Lietuvos Geologijos muziejiaus kūrimui. Jis dalyvavo Tarptautinio geologinio kongreso XVII sesijoje Maskvoje (1937); XVIII sesijoje Londone (1948), mokslo konferencijose Leningrade, Maskvoje, Voroneže, Minske, Rygoje ir kitur. Ilgą laiką buvo Tarptautinės kvartero tyrimo asociacijos narys, TSRS nacionalinio geologų komiteto, Sąjunginio tarpžinybinio stratigrafinio komiteto narys, Pabaltijo tarpžinybinės regioninės stratigrafinės komisijos pirmininkas, daugelio mokslo tarybų ir draugijų narys.

Mirė 1980 m. vasario 26 d. Kaune. Palaidotas Pamūšio kapinėse Ukmergės rajone.